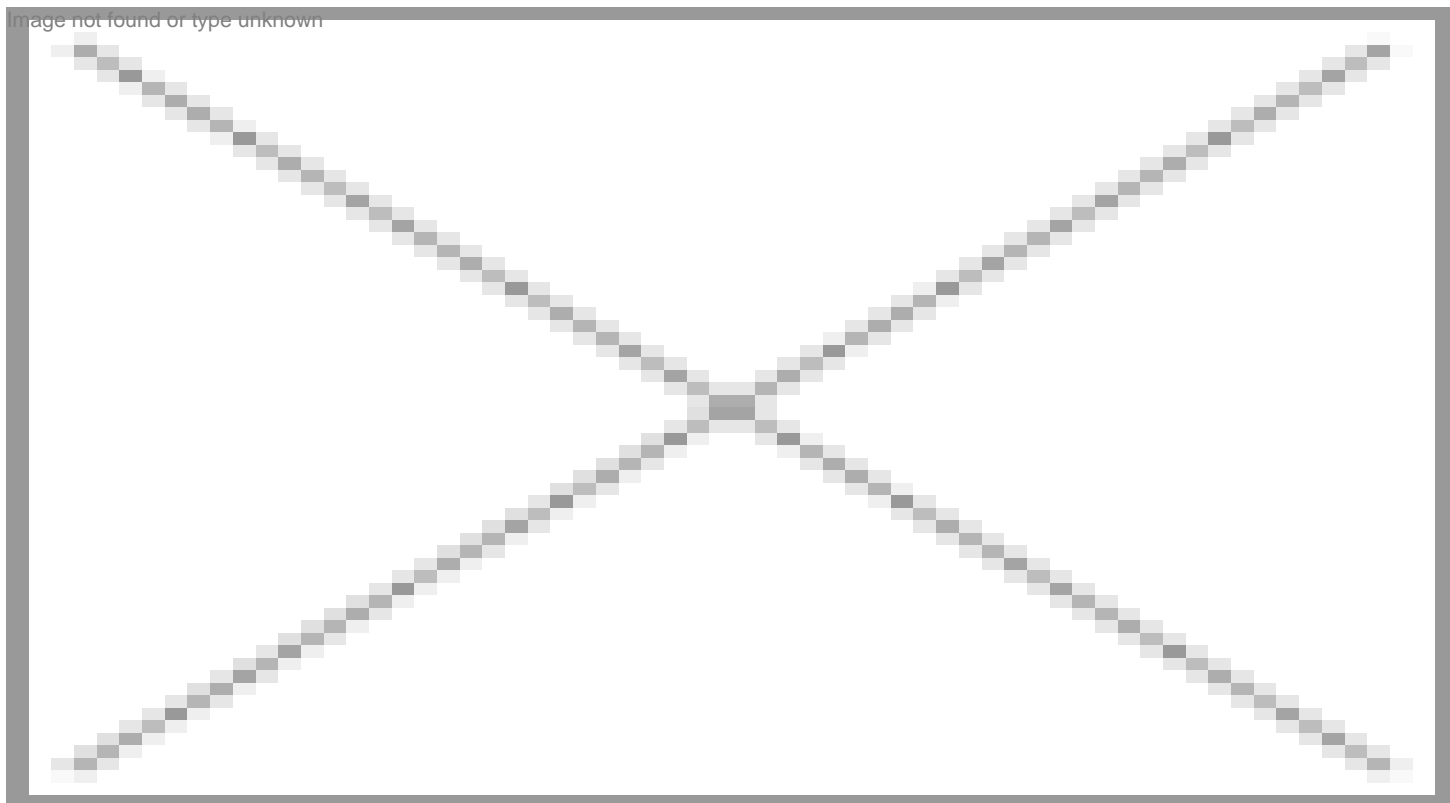

1. Katupuut

<https://kaupunkikasviopas.hel.fi/kortti/puut-mallikortti/>

Haluamme luoda turvallista ja viihtyisää kaupunkikuvaa myös katu ympäristöön. Edistämme ekosysteemipalveluja ja lajistollista monimuotoisuutta myös haastavassa katu ympäristössä.

Mechelininkadun vanha lehmuskujanne uudistettiin yhdeksällä eri lehmuslajikkeella. Kuva Minna Terho.

Laajennamme Helsingin katupuiden lajivalikoimaa nykyisestä. Helsingin yleisimmän katupuulajin, puistolehmuksen (*Tilia x vulgaris*) rinnalla käytämme vaihtelevasti eri puulajeja ja -lajikkeita, ja etsimme jatkuvasti uusia puulajivaihtoehtoja katualueille.

Katualueiden puut istutetaan suurikokoisina taimina. Tavanomainen katupuun istutuskoko on rym 20-25, erikoistapauksissa suurempikin.

Katupuiden lajivalinnassa huomioitava

Puulajivalinnat kaduille joudutaan tekemään ensisijaisesti menestymisen ja tilankäytön ehdoilla.

Katupuiden lajivalintaa voivat rajoittaa:

- juuriston ja latvuksen tilavaatimukset
- tiesuolan sieto
- piikkisyys: putoavien oksien piikit voivat puhkoa esimerkiksi polkupyörien kumeja
- marjat, hedelmät ja kävyt: maahan pudonneet hedelmät liiskaantuvat ja voivat sotkea ympäristöä, käpyjen pihka voi tahmata pysäköidyt autot
- lehdet: suuret ja liukkaat lehdet voivat syksyisin vaarantaa liikenneturvallisuutta raitiolinjoilla (ns. lehtikeli)
- kasvinterveysriskit
- riittävän suurien taimikokojen saatavuus (kts.**saatavuustaulukko**)

Miten haen katupuulajeja taulukosta ([Puuvartisten kasvien peruslajisto](#))?

Katuympäristöön soveltuvat puulajit löytyvät hakusanalla ***katupuuksi soveltuva***.

Ahtaaseen katutilaan soveltuvia katupuulajeja on toistaiseksi vähän tarjolla. Valittaessa puulajeja on huomioitava esimerkiksi:

- katutilan mitat
- katutilassa olevat rakenteet
- raideliikenteen erityisohjeet, esimerkiksi työturvallisuus virroittimen läheisyydessä

Ahtaaseen katutilaan soveltuvat puulajit löytyvät hakusanalla ***ahtaaseen katutilaan***.

Kantava kasvualusta ei sovellu kaikille puulajeille. Kokemustietoa on toistaiseksi vähän ja kokemukset ovat osittain ristiriitaisia. Kantavaan kasvualustaan soveltuvat puulajit löytyvät hakusanalla ***kantavaan kasvualustaan***. Tiedot perustuvat eri kaupunkien kokemuksiin ja toistaiseksi vähäiseen kirjallisuuteen.

Katujen ja teiden **suolaus** tulee lisääntymään ilmastonmuutoksen ja talvipyöräilyn lisääntymisen myötä. Katusuolaa sietävät lajit löytyvät hakusanalla ***suolaa sietävä***. Tiedot perustuvat kirjallisuuteen.

Havupuita voidaan käyttää katualueella, jos niille pystytään varmistamaan soveltuvat kasvuolosuhteet. Havupuita suosittelemme pääsääntöisesti riittävän laajoille ja nurmipintaisille kaistoille. Erityistilanteessa havupuita voidaan istuttaa myös koville pinnoille ja kantavalle kasvualustalle, mutta kokemuksia havupuiden menestymisestä tällaisessa ympäristössä on toistaiseksi vähän. Ne löytyvät hakusanalla ***katupuuksi soveltuva havupuu***.

Emme suosittele katupuuksi kookkaita hedelmiä tekeviä hedelmäpuita.

Kuvat

Image not found or type unknown

Katupuut istutetaan suurikokoisina taimina. Kalasatamassa kasvavan lehmuksen taimikoko istuttaessa on ollut nym 20-25.

Image not found or type unknown

Katupuuistutukset voivat olla myös monilajisia. Kuva Laajasalosta, Reiherintien "katupuuarboretumista", jonne on istutettu 2017 yhteensä 24 kokeilupuulajia tai -lajiketta. Joukossa on kukkivia puita ja havupuita.

Lisätiedot ja -lähteet

- Turun kaupunkipuulinjaus. Turussa käytettävät ja kokeiltavat lehtipuut
https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files//liite_3a._kaytettavat_ja_kokeiltavat_lehtipuut_uusi.pdf
- Turun kaupunkipuulinjaus. Turussa käytettävät ja kokeiltavat havupuut
https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files//liite_3b._kaytettavat_ja_kokeiltavat_havupuut_uusi.pdf
- Turun kaupunkipuulinjaus. Turussa käytettävät ja kokeiltavat puut; lajit, joiden käytössä rajoituksia
https://www.turku.fi/sites/default/files/atoms/files//liite_4._puulajit_joiden_kaytossa_rajoituksia_uusi.pdf
- Sjöman, Henrik & Slagstedt, Johan 2015. Träd i urbana landskap. Lund. 605 s.
- Sjöman, Henrik & Slagstedt, Johan 2015. Stadsträdslexikon. Lund. 851s.

Image not found or type unknown

